

Дзітарапатніа і Мастацтва

Год выдання 34-ы
№ 34 (1983)

27 красавіка 1965 г.
Аўторак

Цана 4 кап.

ОРГАН МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І ПРАУЛЕННЯ САЮЗА ПІСЬМЕННІКАУ БССР

са святая!

Паняк мастава Ю. Зайцава, які выпускае выдання «Беларусь» да свята 1 Мая.

ПЕРАДСВЯТОЧНАЕ

У ВЭСЦЫ ПІД ПУХАВІЧАМІ

У вёсцы Навасёлкі, што пад Пухавічамі, адбыўся вечар, прысвечаны 20-годдзю Перамогі над фашысцкай Германіяй. У гасці да рабочых вучэбнай гаспадаркі сельгасстэхнікума прыехалі пісьменнікі і артысты Мінска. Вечар адкрыў пэат Сяргей Грахоўскі. Пэат Пятро Прыходзька чытаў вершы, прысвечаныя савецкім воінам. Празвіскі Аляксей Кулякоўскі пазнаёміў прысутных з новым аэпадыямам. З чытаннем новых твораў выступілі таксама Еўдэя Лось, Кастусь Цайра, Янка Сіпакоў.

ТЭМАТЫЧНЫЯ ВЕЧАРЫ

Мінскі абласны Дом народнай творчасці і бібліятэка імя А. Пушкіна распрацавалі прыкладныя сцэнарыі правядзення тэматычных вечараў, прысвечаных Першамайскому свята і Дню Перамогі. Многія гурткі мастацкай самадзейнасці вобласці падрыхтавалі па гэтых метадычных матэрыялах вялікія канцэртныя праграмы.

ПАЧЭСНАЕ МЕСЦА-ПЕРАДАВАМ

Ужо стала традыцыяй: да вялікіх рэвалюцыйных і народных свят работнікі культуры сумесна з кіраўнікамі прадпрыемстваў абнаўляюць «Куткі працоўнай славы» і «Дошкі гонару».

НОВЫ КЛУБ

Пры ўдзеле грамадскіх у вёсцы Пціч (саўгас імя Ульянава) Мінскага раёна пабудаваны клуб з прасторнай глядзельнай залай, пакоймі для бібліятэкі і працы самадзейных артыстаў.

УПЕРШЫНЮ

Ансамбль баяністаў і аркестр народных інструментаў Мінскага раёнага Дома культуры пачынаюць свой творчы шлях.

НА ПЛОШЧАХ ГОРАДА

Вечарамі на плошчах Магілёва якія апрацоўваюць у сваточны ўбор кумачовых сцягоў, першамайскія завіўкі і плакаты, дэманструюцца дэкаратыўныя кінафільмы.

У творчых САЮЗАХ

СУСТРЭЧЫ З МОЛАДЗЮ

У склад творчай бригады ўваходзілі кампазітары Я. Цікоцін, Д. Лукас, Р. Бутвілоўскі і рад музыкантаў-выканаўцаў. Яны выступілі на вечарах перад камсамольцамі і моладзю ў Брэста і Кобрына.

НА МУЗЫЧНАЙ «СЕРАДЗЕ»

У зале Саюза кампазітараў БССР адбыўся камерны канцэрт беларускай музыкі. Вылі выкананы інструментальныя творы, напісаныя ў розны час.

КАМЕРНЫ КАНЦЭРТ

У зале Саюза кампазітараў БССР адбыўся камерны канцэрт беларускай музыкі. Вылі выкананы інструментальныя творы, напісаныя ў розны час.

СЕМІНАРЫ КІНАРАБОТНІКАУ

У памяшканні студыі «Беларусь» два дні праходзіў семінар па пытаннях вышэйняга выхавання кінамастаў, арганізаваны Саюзам работнікаў кінамастаў БССР.

СУПРАЦОЎНІЧАЦЬ ТВОРЧА, ПАСТАЯННА

Пытанні супрацоўніцтва дзіцячых празаікаў і паэтаў з радзёй і тэлебачаннем разглядаліся на чарговым пасяджэнні секцыі дзіцячай літаратуры Саюза пісьменнікаў БССР.

На Цэнтральнай плошчы Мінска ў мінулыя дні адбыўся вялікі мітынг кірава, прысвечаны 1 Мая. У продажы кніг прынялі ўдзел Цэнтральны кніжны магазін, кніжны магазін № 6, 11, А, магазін «Дружба» і іншыя. Кніжны кірмаш адбыўся ў паселі ў транспарта-наго зварота.

Гэты адмыслены зроблены на Цэнтральнай плошчы ў час кірмашу.

МАСТАЦКАЯ ВЫСТАЎКА У КАЛГАСЕ

Віцебскія мастакі — частая гасці ў калгасе «Чырвоная Армія». Нядаўна ў Палацы культуры калгаса мастакі наладзілі выставку. Тут экспануюцца карціны мастака А. Талкача «Міраза неба», партрэт заахаванай калгаса Раісы Сіпавай работы П. Яніча, партрэт Героя Савецкай Айчыннай вайны Валіціна Кароткай работы В. Кухарава, пейзажы, напісаныя ў ваколіцах калгаса мастакамі Ю. Доктаравым і В. Гаўрышавым.

Цікаваць наведвальнікаў выклікаюць і графічныя работы І. Балтовіча, В. Федаровіча, Ж. Савіцкага.

Мастакі абслугоўваюць выставку ў якасці экскурсаводаў.

Г. МІРАЛЮБАУ.

З БЛАКНОТА ЖУРНАЛІСТА

Браніслаў Уладзіміравіч Лычкоўскі — малады дырэктар. У саўгасе «Праўда» працуе крыху больш года. Да гэтага быў галоўным заахаваным саўгаса імя Леніна пад Смалевічамі. Калі пайшоў адтуль на павышэнне, многія гаварылі: «Праўда Лычкоўскі, гаспадарка ж дабіта, адна з горшых у вобласці».

ПОДЫХ ВЯСНЫ

Мам успрынялі рашэнні нашай роднай Камуністычнай партыі. Асабліва нас натхніла тое, што з нашай гаспадаркі, як з эканамічна слабай, дзяржава скасуе даўгі.

СА ПРАЎДЫ, НЕ АБ АДНЫМ ХЛЕБ БО...

В. ПЛЕШАВЕНА

Цяпер не пазнаць Дукору. З кожным годам яна ўсё больш набліжаецца да горада нават па сваім звыклывым выглядзе. Сёння гэта адзін з лепшых калгасаў у Пухавіцкім раёне. Хапае ў людзей хлеба і да хлеба.

Есць дзе і адпачыць як след — хороша і разума, весела, і калі заходзіць гутарка пра тых бескарэслівых, няўраўнаважаных энтузіястаў, якія прывялі да светлай явы Дукору, дык у ліку першых называюць настаўніка Васіля Савіча Гарбацвіча.

Цяпер ён, як мы ўжо казалі, на пенсіі. Толькі гэта, сябры, умоўна! Васіль Савіч актыўна ўдзельнічае ў грамадскім жыцці вёскі, дапамагае калгасу і людзям чым толькі можа. Гады не адобралі ў яго кіпучай энергіі, і сэрца, як і раней, па-маладому б'ецца ў грудзях.

Не так, прабачце, як у некаторых маладых інтэлігентаў. Быў я аднойчы па службовай камандзіроўцы на Палесці. Прывольнік, гэрэзіва раскінулася прыгажуня-вёска Парэчка. Мясціны там цудоўныя. Побач насё свая зямля водай невялічкая, але магутная рэчка.

Да самых хат падступае зубчасты край бору. Добра, багата ўладкавалі тут людзі. Толькі вольныя культурныя жыццё ў вёсцы не вялікі што сазонавалі. Ціха, сумна вечарамі ў Парэчку. Паўночна-заходнюю частку ў вёсцы вёскаў, Парэчку і Дукору — зямля і неба.

Пытаюся ў аднаго маладога настаўніка, чаму так. Спачатку ён маўчыць. Потым ціха гаворыць: «Я і сам не ведаю...»

— А ўсё-такі? — Старшыня калгаса не думае пра адпачынак моладзі, таму і сумна нам...

Вось, аказваецца, які ім, маладым, сумна таму, што хтосьці не падумаў за іх, які і што зрабіць для наладжвання адпачынку.

Бадый менш заслугоўвае прапраўна старшыня калгаса, у якога на плячах такая вялікая гаспадарка і ў галаве столькі іншых розных клопатаў, што ў яго і сапраўды на ўсё не хапае часу.

Калі ўжо прад'яўляць рахунак, то хутчэй інтэлігенты вёскі. Каму б, як не ёй, узяцца за справу?

Пацкаваўся я, чым гэты настаўнік займаецца ў школе і вечарамі, які ён «выходзіць» за рамкі сваёй прафесіі, якую культурную і асветную работу вядзе сярод сялян.

Мне расказалі, што ў школе ён добраахвотна выконвае сваю службовую абавязка, цікава праводзіць урокі, добра рытуецца да іх, вучыць дзяцей жыць дэля другіх, дэля Айчыны.

Значыць, другіх вучыць, а сам? А сам па-за сценамі школы жыве толькі для сабе. Калі ён падумаў аб тым, каб купіць гармонік і калі ён вечарамі іграе ў сваёй кватэры (і добра іграе) — гэта для тэры. Калі ён запрашае дамоў свайго калегу пагуляць у шахматы — гэта для сабе. Калі ён да апоўначы ў адзіночку чытае кнігі — гэта для сабе. Калі ён служыць па радзёй футбольнаму рапартаж — гэта таксама для сабе.

Усё для сабе! У яго чамусьці атрымліваецца зусім не так, як у Васіля Савіча Гарбацвіча, які аддаў культурна-асветнай дзейнасці ў вёсцы не адзін дзесятак гадоў.

Дзе ж адказ на тое «чамусьці»? Часткова гэты адказ мы знаходзім у артыкуле старшыні пінскага калгаса імя Уладзіміра Ільіча Леніна У. Козыра «Не аб адным хлеб...» які надрукаваны ў 2-га красавіка ў газеце «Літаратура і мастацтва». Старшыня, на нашу думку, справядліва направае мисювую інтэлігенцыю за тое, што яна марудна паварочваецца тварам да пытанняў культурнага жыцця вёскі.

Думаеш пра ўсё гэта і часам сапраўды не разумееш, у чым жана справа? Хіба ў цяперашніх нашых інтэлігентаў менш ведаў і талентаў? Зусім не. Дык мо ў іх вялікім плюсам па вытворчасці малака і мяса. Але гэтага мала. Я ўжо некалькі месяцаў наўсё адной ідэй.

Я слухаю і, шчыра кажучы, спачатку ідэя здалася мне недарэчнай. Але з кожнай новай лічбай, якую прыводзіў дырэктар, я ўсё больш і больш пераканваўся, што ён мае рацыю.

Саўгас спецыялізаваўся на вытворчасці яек. Летась іх было атрымана 3,5 мільёна штук. Гэта наабогато і прыраду гэтага калгаса планам. Рэалізацыя яек дала гаспадарцы 133 тысячы рублёў прыбыткаў. Але фактычны прыбытак ад птушкагадоўлі быў усяго 18 тысяч рублёў.

— Куды ж падзесяла розніца? — пацікавіўся я. — Пейні? — Так. — Браніслаў Уладзіміравіч бяры аловак і аркуш паперы. — Справа ў тым, што саўгас дазваляе яшчэ і план адкорму пеньяў. Пры лобных умовах гэта дае стравы. У нас, прынамсі, яны складлі летась 115 тысяч рублёў.

— Дык што, птушка наогул нявыгадна адкармливаць на мяса? — Выгада, ды толькі мясных, а не якаяноскіх парод, якіх разводзім мы. Вось вам лічы: на вытворчасць аднаго кілаграма мяса за кошт адкорму куранікі якаяноскай пароды трэба выдаткаваць 6 кілаграмаў канцэнтрату і не менш трох месяцаў. А пры адкорме гібрідных мясных курант-бройлераў усяго гэтага патрабуецца ўдвая менш.

горшыя матэрыялы ўвогуле нямаюць. Справа, відаць, у іншым. Тысячы і тысячы настаўнікаў, урачцоў, бібліятэкараў, работнікаў клубу і іншых культурных і асветніцкіх устаноў у вёсцы добраахвотна і з гонарам набілі ў наш час розныя грамадскія прафесіі з адной мэтай — служыць людзям, адыдаць ім шчырасць сваёй справы, ведаць, калі «добрае, разуменне, вечнае». Не за матэрыяльнае ўзнагароду і не дзеля асабістай славы, а дзеля славы народа, які іх выхавалі і ўзняў на вышыню, гэты энтузіясты ўзбаганяюць духоўнае і культурнае жыццё земляробаў.

Калі ж некаторыя з інтэлігентаў іна паварочваюць тварам да культурнага жыцця вёскі, то галоўнае тут прычына, здаецца, у тым, што яны заблілі пра свой грамадзянскі абавязак. Таму ў іх няма ні ініцыятывы, ні энтузіязму. Было б вельмі добра, калі б нашы дзейсныя рынкі прапаганды — друк, радыё, кіно, а таксама лектары, дакладчыкі часцей напаміналі пра гэта тым настаўнікам, якія па-за сценамі школьных памяшканняў жыўць толькі для сабе.

Дарэчы, гэта датычыць не адных настаўнікаў. Мы маем на ўвазе многіх медыцынскіх работнікаў, аграмоў, заахаваных і іншых прадстаўнікоў разумовай працы, што жывуць у вёсцы. Яны таксама не дужа клопацца аб арганізацыі культурнага адпачынку калгаснікаў. У вольны ад работы час іх рэдка ўбачыш у клубе або бібліятэцы. Гэты час яны, як правіла, прысвячаюць хатняй гаспадарцы, прысяжаючы ўчастку. Вядома, ніхто не супраць таго, што яны любяць свае ўласныя агароды. Калі ласка, на ладураў. Але ж не трэба забываць і пра грамадскі абавязак, што ускладае народ на сваю інтэлігенцыю, якую ён выраціў, выхавалі і вывучыў.

Аднак ініцыятывы ва ўсім толькі вясковому інтэлігенту будзь б няправільна. Вельмі многае залежыць ад кіраўнікоў калгасаў і дырэктараў саўгасаў. У Мінскай вобласці добра ведаюць старшыню сельгасстэхнікі імя Уладзіміра Ільіча Леніна Каліпінскага раёна Івана Мацвеевіча Лаўруковіча. Гэты кіраўнік думае не толькі аб тым, каб у людзей быў на стале хлеб. Яго мары — зрабіць вёску прыгожай, культурнай. Герачы і настойлівы шукальнік новага, Іван Мацвеевіч запальвае сваім прыкладам і старых, і маладых, вядзе іх за сабой, узямае на добрыя справы. Усе разам яны старанна працуюць на палях і фермах, а ў вольны час карыстаюцца адпачынкам.

Дэду ў вядомай існасці пры жадаю ўсё можна зрабіць. І нават тады, калі не хапае матэрыяльных сродкаў. А абудзіць жадаючы людзей — гэта ўжо майстэрства кіраўніка. У Івана Мацвеевіча Лаўруковіча, здаецца нам, такое майстэрства ёсць. Тады, калі яго вольна старшыня, культурных асяродкаў у вёсцы амаль не было. Па сутнасці, усё давалася пачынаць спачатку. Старшыня не ведаў спакою ні днём, ні наччу. Яго можна было сустраць днём на полі, а вечарам — на будаўнічым пляцоўцы клуба. Глядзелі людзі на старана свайго старшыні, рэвалізаваліся, настрой і іх быў прыўзняты. Разам з ім працавалі без стомы, не па абавязку, а па сумленню. Так год за годам. У вёсцы ўжо многае ёсць для культурнага адпачынку. Есць клуб, бібліятэка, рэчышча, вазера. Гэтае вазера, выкапанае на ўскраіне вёскі, стала вясновай і ўлетку незаменимым скарбам калгаснікаў і асабліва маладых. І ўсё гэта зроблена не толькі за матэрыяльную ўзнагароду, а і басплатна, на грамадскіх асновах, на энтузіязме.

Не без старанняў старшыні ў вёсцы падрыхтаваны зольныя калектывы самадзейных артыстаў. Яны часта выступаюць на калгаснай сцэне. І не толькі яны. Лаўруковіч дамоўіўся з кіраўнікамі мінскага тэатра аб шэфстве над вясковай самадзейнасцю. Час ад часу прафесіянальны дзеянні мастацтва прыводзяць з Мінска ў калгас, каб паказаць сваё майстэрства. Іх прыезд — гэта свята не толькі для глядачоў, але і для саміх самадзейных артыстаў, якія маюць магчымасць пагуляцца ў сваіх старэйшых калег.

[Заканчылі на 3-й стар.]

[Заканчылі на 2-й стар.]

НЕ ТОЛЬКИ ДЛЯ ДЕТЕЙ ДАРОСЛЫХ

Амаль кожны раз, калі праводзіліся сустрэчы-камерныя творчыя работнікі Магілёўскага абласнога драматычнага тэатра з гледацямі, заўсёды ўзнікала пытанне: чаму ў рэпертуары тэатра няма спектакляў для дзяцей? Кіраўнікі калектыву парознаму адказвалі на гэтае пытанне.

Іншы раз яны спрабавалі даваць адказы, быццам бы тэатр для дарослых увогуле «не прыстасаваны» для падобнай задачы; другі раз спасылаліся на тое, што многія творы, пастаўленыя для дарослых, могуць глядзець і дзеці (для іх па ідэяльна наладжваюцца, маўляў, дэяніі спектакляў).

Доўгі час гэтая праблема ў Магілёўскім тэатры не вырашалася. Роботнікі тэатра не былі перакананы ў неабходнасці спецыяльных спектакляў для дзяцей, да таго ж баліліся цяжкасцямі, звязанымі з «распаўсюджанасцю і спецыфікай жанру і вядома, на хачелі браць на себе дадатковую нагрузку.

Толькі хочаць не хопіць, а пытанне наспела і яго неабходна вырашыць. Бо калі, напрыклад, вучням старэйшых класаў можна паказаць п'есу, прызначаную для дарослых, дык наладзіць школьнікам і дашкольнікам патрэбны спецыяльны пастаўочны тэатр, вольна, напрыклад, у сямейным сезоне Магілёўскі тэатр зразумее гэта і яду за другой паставіць даве п'есы для дзяцей: «Аленька кветкачка» (паставіў Я. Ліпавы), «Сказкавае і аднавіўшы казку С. Аксёва» і «Том — Вялікае сэрца» С. Багмазавы і С. Шатрова.

Малоды рэжысёр П. Бекін, якому даручылі пастаўку гэтых п'ес, здолеў прыкласці ў самую сутнасць драматычнага матэрыялу. Пры ўсёй вельмі істотнай розніцы паміж «Аленька кветкачка» і «Том — Вялікае сэрца», рэжысёр зразумее, што іх агульна, глыбока гуманістычны ідэя — услаўненне добра і асуджэнне зла. Асабліва гэта датычыцца пастаўкі «Том — Вялікае сэрца», дзе, у прыватнасці, гучыць тэма рэвалюцыйна-вызваленчай барацьбы каляніальных народаў.

Імкнучыся да актуальнага гучэння спектакляў, пастаўочныцх захоўвае такт і меру, застаецца верны жанравым асаблівасцям твораў. «Аленька кветкачка» ў яго застаецца п'есай-казкай з яе часта народнымі матывамі, сітуацыямі, вобразамі і вырашэннямі ў фальклорнай манеры. Фантастычнае і рэальнае, незвычайнае і будзённае спеасабліва спалучаюцца тут. Спектакль спачатку ўводзіць нас у атмасферу рэальнага быцця кунцёўкі сямі мінулых вякоў (святлана ў доме кунца, развітанне бацькі з дачкай і перад адрэзам у далёкі краіны па сваіх кунцёўкі справах), а потым пераносіць нас у царства казкі (закарэнавы палац, Страшныя пацварнае, дэзюны прыгоды).

У сваім драматычным матэрыяле «Аленька кветкачка» тэатра багатыя «вельмі прыгожыя» магчымасці: тут можна было перабраць такія дэяві, што глядач быў бы проста ашаломлены. Аднак рэжысёр-пастаўочныцх не пагадзіўся на знешнія эфекты, а па грамадзянскім прыёмам, а паспрабаваў у прайма, «смікай» манеры паказаць перамогу добра над злом і, па магчымасці, наблізіць казку да жыцця. Гэтым перш за ўсё і вызначылася тое станаўчае, чаго дасягнулі ў «Аленька кветкачка» рэжысёр і акцёрскія калектывы: перавага ў ёй аддадзена не знешнім зымаліям, а раскрыццю характараў. Вобразы кунца (артыст А. Яфімаў), яго дочка (А. Алянішкі (артыстка В. Ярашанка), Мар'я (артыстка Л. Мядзведзева), Наталля (артыстка Н. Данчанка) вызначаюцца выразнай псіхалагічнай акрэсленасцю.

Шкаваны і асобныя рэжысёрскія знаходкі ў распрацоўцы мізансцен, але яны пераважаюць дачынаюцца вывага плана спектакля.

Менш удавалі атрымалася казачна-раматичная «паўдэяніца» лінія спектакля. Скажам, у голасе Страшныя пацварнага мы не чуем адзіночкі тымчасова, зааказанасці, незвычайнасці, — якраз той «смарунаўчы» чары, якая так захаляе юнага гледача. Нават самы драматычны, самы «эмацыянальны» момант спектакля — некажана, дэзюнае ператварэнне Страшныя пацварнага ў прыгожага Добрага малана і аднавіўшы казку гледача рабадушчым, не выклікае сапраўднага захаляння і радасці.

Відань, япрача ўсёго іншага, тут скадзены ішч і недахопы сцэнічнага ўабсаблення вобразаў: акцёры А. Гвоздзёў (Страшныя пацварнае) і Г. Алексес (Добры маладзец) не аўсім справіліся са сваімі ролямі.

Не атрымаўся і фінал «Аленька кветкачка». Асуднічае належае, па-сапраўдану хваляючае вырашэнне фіналу і ў другім спектаклі — «Том — Вялікае сэрца», і гэта, вядома, адбываецца на яго якасці.

П'еса С. Багмазавы і С. Шатрова, напісаная ў прыгодніцка-са-

іямальным плане, мае інтрыгуючы падзадавак: «Не аўсім звычайна гісторыя ў дзвюх частках з пралогаў і эпілогаў». Першая частка рэартрваецца жыва, цікава, дынамічна тут многа некажанасцей, цікавых пааротаў, забавных сцэн. Гэтага нельга сказаць пра другую частку. Распаўсюджаная, інфармацыйная, незольва-дыдактычная, яна не ўдалася драматургам. Ідэя твора тут слаба выяўляецца праз яго вобразна-мастаўкі тэатру; аўтары залішне захаляюцца апісальніцтвам, каментарыям.

У спектаклі таксама найбольш атрымаўся першы акт. Пастаўлены ў прыгодніцкім ключы, ён перадае высякародныя парыванні нашай моладзі, імкненне яе да подзвігаў, жадаанне знайсці себе, вывіль свае зольнасці. Раматичкай мора, далёкіх падарожжаў павявае ад дэяніа, чаму сурывае і афармленне спектакля, выкананне мастаком В. Кляшчэўскім.

Задавалася ігра большай акцёрскай. Майстэрства пераўасаблення выскі, напрыклад, выканаюць ролі Васі Г. Алексеса ў тых сценах, дзе яму даводзілася «дэманстраваць» свае артысцкія здольнасці. Цэльна, гумарыстычнымі рысамі надзліўі сваёго героя, карабельнага кока, акцёр В. Гусеў. Светапогляд, псіхалагічны халяу Беларускага каланізатараў праўдліва раскрыты артыстам В. Сівішкім у вобразах Фрэда.

Другая ж палавіна спектакля глядацца без цікавасці, хоць тут якрз разазваюцца сюжэтныя вузлы. Вось на сцэне, нарэшце, павуляецца Том — Вялікае сэрца, паказваюцца подзвігі савецкіх людзей. Аднак пафар рэвалюцыйна-вызваленчай барацьбы «Том — Вялікае сэрца», не выдзельны на сцэне. Акцёр А. Гвоздзёў не здолеў перадаць гэтыя, запалу, перааказанасці зметара за вялікую праўду. Асноўны недаход п'есы — асуднічае абстаўі, у якіх бы мог актыўна дэяніць станаўчы герой Том — Вялікае сэрца, — не пераадолены тэатрам (і яго наўрад ці можна пераадолаць). Станаўчыца не вырагавалі ні рэжысёрскага сваражэння агульных, рытарычных месц у тэксце, ні адмаўленне ад эпілога, ні асобныя ўдаань мізансцен.

Героіка-рэвалюцыйная тэма належым чынам не выяўляецца ў фінале. Заканчаны акт, які па-сапраўдану зразуміць бы гледаць, у спектаклі адсутнічае. Таму і гледацям, калі апусціцца заслона, не выказалі бурнага захаляння сцэнічным творам.

Абодва спектаклі, на наш погляд, іпабраваць дарацоўкі асобных вобразаў і асаблівасці, фіналу, аднак гэтага ў тэатры не зрабілі: за які месці-паўтары «адкрывалі» ўсе спектаклі і ўжо больш іх не паказваюць.

Відань над праблемай спектакля для дзяцей ў тэатрах для дарослых, у тым ліку ў Магілёўскім, усё яшчэ трэба працаваць і не эпізодычна, а штудэна. У рэпертуары пастаянна павіны быць адзін-два дзіцячыя спектаклі. І нельга адмаўляцца ад іх так хутка, як гэта зрабілі ў «Аленька кветкачка» і «Том — Вялікае сэрца».

Добра, што ў тэатры ёсць рэжысёр, які, так сказаць, спецыялізуецца ў галіне дзіцячых тэматык. Але бага ішча: правы гэты рэжысёр абмежаваны, ён не можа выбіраць для сваіх спектакляў акцёраў, якія, на яго думку, найбольш падходзяць для той ці іншай ролі, а вымушаны «падбіраць» тых, хто застаецца ад «дарослых» спектакляў.

Нарэшце, ёсць яшчэ адна цяжкасць, якую неабходна пераадолаць, — рэпертуарны голад. Калі ўвогуле драматургі адстае ад патрабавааніяў жыцця, дык дзіцячы драматургі знаходзяцца, бадай, у поўным заняпадзе: п'есы для малых амаль не пішуцца, асабліва ў нас, у Беларусі. Трэба неах стымуляваць развіццё гэтай важнай галіны літаратуры. Было б, відань, мэтазгодна наладзіць рэспубліканскі конкурс на лепшую дзіцячую п'есу для прафесіянальнага тэатра. Усё гэта садзельнічае да вырашэння праблемы дзіцячага спектакля ў тэатры для дарослых.

Сямён Захаравіч паехаў скардзіцца начальству. Але яго толькі вывалялі, маўляў, кансерватар, не хопіць украінаў штучнае асемленне кароў.

— Дык жа спачатку трэба стварыць нейкую базу, — запярэў старшыня, — пабудаваш пункты штучнага асемлення, абстаўіш іх, нарэшце, паарытаваць казкі тэхнікаў.

— На ўсё свой час, — супакойлі яго. У выніку трэць кароў у калгасе засталася ялавая. Гаспадарка не дабрала некалькі дзесяткаў тон маляка.

Паняанне знаёмую руку перастахоўчыцка? Гэта ён пачаў з месца ў кар «сажыццяўляць» шыркуляў ад украінені штучнага асемлення жывёлы. Яму, таўлоўна, адрапартаваць, а там зомь трава не расці. І вось па ўсіх гаспадарках знішчаныя былі, у тым ліку і там, дзе не было пунктаў штучнага асемлення, куды і сямя не завозілася.

Штучнае асемленне кароў найбольш эфектыўна ў тымнах сродках павышэння пароднасці стаўка. За гэтым металам будучыя. Крыўдны толькі, што разумую ідэю ператраваоў у яе праітгелдасць.

ВЫЯЗДЖАВ з саўгаса ўжо вечарам. Браніслаў Уладзіміравіч на развітанне жарталіва спытаў: — Будзцеце пісаць, як пасля Пленума ў хлабаробаў саўгаса «Праўда» «выраслі крылы», ку захаляліся б'есца сэрца, усё пайшло, як па маслу і г. д. Я надаўна чаўта шэста падобнае.

Што я мог яго адказаць? Што я суарыць узлесіць слоў, барабаннага бою і зноў літаў, калі гутарка ідзе аб структурах сур'ёзных? Што адметнай рысай апошняга Пленума і быў самы шчырым памаход да ўсіх праблем развіцця сельскай гаспадаркі, што партыя павярае дэяві супраць усёякай шуміхі і пустаэвонаства.

Не, каб пісаць дадатнае, прызажаждае нас праз год, — ужо сур'ёзна сказаў дырэктар. — Буле аб чым пісаць. Слова даю. Па свараўтэ вы скажу, мы без дэявіоў пачалі пераходзіць на новую тэхналогію ў птушкагодоўлі. Райком партыі нас у гэтай справе падтрымавае. Ну, і ў іншых галінах, самі бачылі, калі эзлілі на брыгадах, нідзярня. І ўгнаенныя вываляў ўваб больш летаніагата, і насенне добрае маея. Так што дэявіава не паддывідем.

Заду засталася электрычныя агні саўгаснага пасёлка. Паванала шшыта тундлі ў цэпры паляці. Я апусціў шкло. У мішну ўваарэаў нах адгалі яэмлі. Прасторы дмхалі вясной.

Мінскі раён.

Сямён Захаравіч паехаў скардзіцца начальству. Але яго толькі вывалялі, маўляў, кансерватар, не хопіць украінаў штучнае асемленне кароў.

— Дык жа спачатку трэба стварыць нейкую базу, — запярэў старшыня, — пабудаваш пункты штучнага асемлення, абстаўіш іх, нарэшце, паарытаваць казкі тэхнікаў.

— На ўсё свой час, — супакойлі яго. У выніку трэць кароў у калгасе засталася ялавая. Гаспадарка не дабрала некалькі дзесяткаў тон маляка.

Паняанне знаёмую руку перастахоўчыцка? Гэта ён пачаў з месца ў кар «сажыццяўляць» шыркуляў ад украінені штучнага асемлення жывёлы. Яму, таўлоўна, адрапартаваць, а там зомь трава не расці. І вось па ўсіх гаспадарках знішчаныя былі, у тым ліку і там, дзе не было пунктаў штучнага асемлення, куды і сямя не завозілася.

Штучнае асемленне кароў найбольш эфектыўна ў тымнах сродках павышэння пароднасці стаўка. За гэтым металам будучыя. Крыўдны толькі, што разумую ідэю ператраваоў у яе праітгелдасць.

ВЫЯЗДЖАВ з саўгаса ўжо вечарам. Браніслаў Уладзіміравіч на развітанне жарталіва спытаў: — Будзцеце пісаць, як пасля Пленума ў хлабаробаў саўгаса «Праўда» «выраслі крылы», ку захаляліся б'есца сэрца, усё пайшло, як па маслу і г. д. Я надаўна чаўта шэста падобнае.

Што я мог яго адказаць? Што я суарыць узлесіць слоў, барабаннага бою і зноў літаў, калі гутарка ідзе аб структурах сур'ёзных? Што адметнай рысай апошняга Пленума і быў самы шчырым памаход да ўсіх праблем развіцця сельскай гаспадаркі, што партыя павярае дэяві супраць усёякай шуміхі і пустаэвонаства.

Не, каб пісаць дадатнае, прызажаждае нас праз год, — ужо сур'ёзна сказаў дырэктар. — Буле аб чым пісаць. Слова даю. Па свараўтэ вы скажу, мы без дэявіоў пачалі пераходзіць на новую тэхналогію ў птушкагодоўлі. Райком партыі нас у гэтай справе падтрымавае. Ну, і ў іншых галінах, самі бачылі, калі эзлілі на брыгадах, нідзярня. І ўгнаенныя вываляў ўваб больш летаніагата, і насенне добрае маея. Так што дэявіава не паддывідем.

Заду засталася электрычныя агні саўгаснага пасёлка. Паванала шшыта тундлі ў цэпры паляці. Я апусціў шкло. У мішну ўваарэаў нах адгалі яэмлі. Прасторы дмхалі вясной.

Мінскі раён.

Сямён Захаравіч паехаў скардзіцца начальству. Але яго толькі вывалялі, маўляў, кансерватар, не хопіць украінаў штучнае асемленне кароў.

— Дык жа спачатку трэба стварыць нейкую базу, — запярэў старшыня, — пабудаваш пункты штучнага асемлення, абстаўіш іх, нарэшце, паарытаваць казкі тэхнікаў.

— На ўсё свой час, — супакойлі яго. У выніку трэць кароў у калгасе засталася ялавая. Гаспадарка не дабрала некалькі дзесяткаў тон маляка.

Паняанне знаёмую руку перастахоўчыцка? Гэта ён пачаў з месца ў кар «сажыццяўляць» шыркуляў ад украінені штучнага асемлення жывёлы. Яму, таўлоўна, адрапартаваць, а там зомь трава не расці. І вось па ўсіх гаспадарках знішчаныя былі, у тым ліку і там, дзе не было пунктаў штучнага асемлення, куды і сямя не завозілася.

Штучнае асемленне кароў найбольш эфектыўна ў тымнах сродках павышэння пароднасці стаўка. За гэтым металам будучыя. Крыўдны толькі, што разумую ідэю ператраваоў у яе праітгелдасць.

ВЫЯЗДЖАВ з саўгаса ўжо вечарам. Браніслаў Уладзіміравіч на развітанне жарталіва спытаў: — Будзцеце пісаць, як пасля Пленума ў хлабаробаў саўгаса «Праўда» «выраслі крылы», ку захаляліся б'есца сэрца, усё пайшло, як па маслу і г. д. Я надаўна чаўта шэста падобнае.

Што я мог яго адказаць? Што я суарыць узлесіць слоў, барабаннага бою і зноў літаў, калі гутарка ідзе аб структурах сур'ёзных? Што адметнай рысай апошняга Пленума і быў самы шчырым памаход да ўсіх праблем развіцця сельскай гаспадаркі, што партыя павярае дэяві супраць усёякай шуміхі і пустаэвонаства.

Не, каб пісаць дадатнае, прызажаждае нас праз год, — ужо сур'ёзна сказаў дырэктар. — Буле аб чым пісаць. Слова даю. Па свараўтэ вы скажу, мы без дэявіоў пачалі пераходзіць на новую тэхналогію ў птушкагодоўлі. Райком партыі нас у гэтай справе падтрымавае. Ну, і ў іншых галінах, самі бачылі, калі эзлілі на брыгадах, нідзярня. І ўгнаенныя вываляў ўваб больш летаніагата, і насенне добрае маея. Так што дэявіава не паддывідем.

Заду засталася электрычныя агні саўгаснага пасёлка. Паванала шшыта тундлі ў цэпры паляці. Я апусціў шкло. У мішну ўваарэаў нах адгалі яэмлі. Прасторы дмхалі вясной.

Мінскі раён.

Сямён Захаравіч паехаў скардзіцца начальству. Але яго толькі вывалялі, маўляў, кансерватар, не хопіць украінаў штучнае асемленне кароў.

— Дык жа спачатку трэба стварыць нейкую базу, — запярэў старшыня, — пабудаваш пункты штучнага асемлення, абстаўіш іх, нарэшце, паарытаваць казкі тэхнікаў.

— На ўсё свой час, — супакойлі яго. У выніку трэць кароў у калгасе засталася ялавая. Гаспадарка не дабрала некалькі дзесяткаў тон маляка.

Паняанне знаёмую руку перастахоўчыцка? Гэта ён пачаў з месца ў кар «сажыццяўляць» шыркуляў ад украінені штучнага асемлення жывёлы. Яму, таўлоўна, адрапартаваць, а там зомь трава не расці. І вось па ўсіх гаспадарках знішчаныя былі, у тым ліку і там, дзе не было пунктаў штучнага асемлення, куды і сямя не завозілася.

Штучнае асемленне кароў найбольш эфектыўна ў тымнах сродках павышэння пароднасці стаўка. За гэтым металам будучыя. Крыўдны толькі, што разумую ідэю ператраваоў у яе праітгелдасць.

ВЫЯЗДЖАВ з саўгаса ўжо вечарам. Браніслаў Уладзіміравіч на развітанне жарталіва спытаў: — Будзцеце пісаць, як пасля Пленума ў хлабаробаў саўгаса «Праўда» «выраслі крылы», ку захаляліся б'есца сэрца, усё пайшло, як па маслу і г. д. Я надаўна чаўта шэста падобнае.

Што я мог яго адказаць? Што я суарыць узлесіць слоў, барабаннага бою і зноў літаў, калі гутарка ідзе аб структурах сур'ёзных? Што адметнай рысай апошняга Пленума і быў самы шчырым памаход да ўсіх праблем развіцця сельскай гаспадаркі, што партыя павярае дэяві супраць усёякай шуміхі і пустаэвонаства.

Не, каб пісаць дадатнае, прызажаждае нас праз год, — ужо сур'ёзна сказаў дырэктар. — Буле аб чым пісаць. Слова даю. Па свараўтэ вы скажу, мы без дэявіоў пачалі пераходзіць на новую тэхналогію ў птушкагодоўлі. Райком партыі нас у гэтай справе падтрымавае. Ну, і ў іншых галінах, самі бачылі, калі эзлілі на брыгадах, нідзярня. І ўгнаенныя вываляў ўваб больш летаніагата, і насенне добрае маея. Так што дэявіава не паддывідем.

Заду засталася электрычныя агні саўгаснага пасёлка. Паванала шшыта тундлі ў цэпры паляці. Я апусціў шкло. У мішну ўваарэаў нах адгалі яэмлі. Прасторы дмхалі вясной.

Мінскі раён.

Сямён Захаравіч паехаў скардзіцца начальству. Але яго толькі вывалялі, маўляў, кансерватар, не хопіць украінаў штучнае асемленне кароў.

— Дык жа спачатку трэба стварыць нейкую базу, — запярэў старшыня, — пабудаваш пункты штучнага асемлення, абстаўіш іх, нарэшце, паарытаваць казкі тэхнікаў.

— На ўсё свой час, — супакойлі яго. У выніку трэць кароў у калгасе засталася ялавая. Гаспадарка не дабрала некалькі дзесяткаў тон маляка.

Паняанне знаёмую руку перастахоўчыцка? Гэта ён пачаў з месца ў кар «сажыццяўляць» шыркуляў ад украінені штучнага асемлення жывёлы. Яму, таўлоўна, адрапартаваць, а там зомь трава не расці. І вось па ўсіх гаспадарках знішчаныя былі, у тым ліку і там, дзе не было пунктаў штучнага асемлення, куды і сямя не завозілася.

Штучнае асемленне кароў найбольш эфектыўна ў тымнах сродках павышэння пароднасці стаўка. За гэтым металам будучыя. Крыўдны толькі, што разумую ідэю ператраваоў у яе праітгелдасць.

ВЫЯЗДЖАВ з саўгаса ўжо вечарам. Браніслаў Уладзіміравіч на развітанне жарталіва спытаў: — Будзцеце пісаць, як пасля Пленума ў хлабаробаў саўгаса «Праўда» «выраслі крылы», ку захаляліся б'есца сэрца, усё пайшло, як па маслу і г. д. Я надаўна чаўта шэста падобнае.

Што я мог яго адказаць? Што я суарыць узлесіць слоў, барабаннага бою і зноў літаў, калі гутарка ідзе аб структурах сур'ёзных? Што адметнай рысай апошняга Пленума і быў самы шчырым памаход да ўсіх праблем развіцця сельскай гаспадаркі, што партыя павярае дэяві супраць усёякай шуміхі і пустаэвонаства.

Не, каб пісаць дадатнае, прызажаждае нас праз год, — ужо сур'ёзна сказаў дырэктар. — Буле аб чым пісаць. Слова даю. Па свараўтэ вы скажу, мы без дэявіоў пачалі пераходзіць на новую тэхналогію ў птушкагодоўлі. Райком партыі нас у гэтай справе падтрымавае. Ну, і ў іншых галінах, самі бачылі, калі эзлілі на брыгадах, нідзярня. І ўгнаенныя вываляў ўваб больш летаніагата, і насенне добрае маея. Так што дэявіава не паддывідем.

Заду засталася электрычныя агні саўгаснага пасёлка. Паванала шшыта тундлі ў цэпры паляці. Я апусціў шкло. У мішну ўваарэаў нах адгалі яэмлі. Прасторы дмхалі вясной.

Мінскі раён.

Сямён Захаравіч паехаў скардзіцца начальству. Але яго толькі вывалялі, маўляў, кансерватар, не хопіць украінаў штучнае асемленне кароў.

— Дык жа спачатку трэба стварыць нейкую базу, — запярэў старшыня, — пабудаваш пункты штучнага асемлення, абстаўіш іх, нарэшце, паарытаваць казкі тэхнікаў.

— На ўсё свой час, — супакойлі яго. У выніку трэць кароў у калгасе засталася ялавая. Гаспадарка не дабрала некалькі дзесяткаў тон маляка.

Паняанне знаёмую руку перастахоўчыцка? Гэта ён пачаў з месца ў кар «сажыццяўляць» шыркуляў ад украінені штучнага асемлення жывёлы. Яму, таўлоўна, адрапартаваць, а там зомь трава не расці. І вось па ўсіх гаспадарках знішчаныя былі, у тым ліку і там, дзе не было пунктаў штучнага асемлення, куды і сямя не завозілася.

Штучнае асемленне кароў найбольш эфектыўна ў тымнах сродках павышэння пароднасці стаўка. За гэтым металам будучыя. Крыўдны толькі, што разумую ідэю ператраваоў у яе праітгелдасць.

ВЫЯЗДЖАВ з саўгаса ўжо вечарам. Браніслаў Уладзіміравіч на развітанне жарталіва спытаў: — Будзцеце пісаць, як пасля Пленума ў хлабаробаў саўгаса «Праўда» «выраслі крылы», ку захаляліся б'есца сэрца, усё пайшло, як па маслу і г. д. Я надаўна чаўта шэста падобнае.

Што я мог яго адказаць? Што я суарыць узлесіць слоў, барабаннага бою і зноў літаў, калі гутарка ідзе аб структурах сур'ёзных? Што адметнай рысай апошняга Пленума і быў самы шчырым памаход да ўсіх праблем развіцця сельскай гаспадаркі, што партыя павярае дэяві супраць усёякай шуміхі і пустаэвонаства.

Не, каб пісаць дадатнае, прызажаждае нас праз год, — ужо сур'ёзна сказаў дырэктар. — Буле аб чым пісаць. Слова даю. Па свараўтэ вы скажу, мы без дэявіоў пачалі пераходзіць на новую тэхналогію ў птушкагодоўлі. Райком партыі нас у гэтай справе падтрымавае. Ну, і ў іншых галінах, самі бачылі, калі эзлілі на брыгадах, нідзярня. І ўгнаенныя вываляў ўваб больш летаніагата, і насенне добрае маея. Так што дэявіава не паддывідем.

Заду засталася электрычныя агні саўгаснага пасёлка. Паванала шшыта тундлі ў цэпры паляці. Я апусціў шкло. У мішну ўваарэаў нах адгалі яэмлі. Прасторы дмхалі вясной.

Мінскі раён.

Сямён Захаравіч паехаў скардзіцца начальству. Але яго толькі вывалялі, маўляў, кансерватар, не хопіць украінаў штучнае асемленне кароў.

— Дык жа спачатку трэба стварыць нейкую базу, — запярэў старшыня, — пабудаваш пункты штучнага асемлення, абстаўіш іх, нарэшце,

